

Sygn. akt IV U 1006/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2014r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania E. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 17 października 2014r. znak: (...)

o emeryturę

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni E. R. prawo do emerytury od dnia 1 września 2014r.;

II. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt IV U 1006/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczona E. R. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 17 października 2014r. znak (...), którą to decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury. Skarżąca twierdziła, że stosunek pracy uległ rozwiązaniu na jej wniosek z dniem 31 sierpnia 2014r., wobec czego spełnia od 1 września 2014r. wszystkie warunki przyznania prawa do emerytury w oparciu o art. 88 ust. Karty Nauczyciela (Dz.U. z 2014r. poz. 191; dalej powoływana również jako KN). Ubezpieczona twierdziła, że bez znaczenia jest okoliczność ponownego nawiązania stosunku pracy od dnia 1 września 2014r. i na poparcie tej tezy przywołała orzecznictwo Sądu Najwyższego. Z ostrożności skarżąca wniosła o przyznanie emerytury od dnia 13 września 2014r., w związku z ponownym rozwiązaniem stosunku pracy z dniem 12 września 2014r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Pozwany powołał przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r. poz. 1440 ze zmianami; dalej: ustawa emerytalna) i Karty Nauczyciela twierdząc, że skarżąca, z uwagi na przedłożenie wadliwych świadectw pracy, nie wykazała, aby prawidłowo rozwiązano stosunek pracy. Nie kwestionowano pozostałych przesłanek nabycia spornego prawa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni, ur. w dniu (...), złożyła wniosek o emeryturę w dniu 25 lipca 2014r. Pozwany ustalił, że ubezpieczona, pomimo spełnienia warunku posiadania trzydziestoletniego stażu pracy i udowodnienia 20 lat pracy w

szczególным charakterze jako nauczyciel, na dzień złożenia wniosku nie rozwiązała stosunku pracy, w związku z czym wniosek został załatwiony decyzją odmowną z dnia 2 września 2014r. znak (...). Następnie, po rozpatrzeniu kolejnego wniosku złożonego w dniu 3 września 2014r., z którym przekazano świadectwo pracy z dnia 29 sierpnia 2014r. dotyczące okresu zatrudnienia od dnia 20 sierpnia 1997r. do dnia 31 sierpnia 2014r., decyzją z dnia 9 września 2014r. ponownie odmówiono wnioskodawczyni prawa do emerytury, ponieważ na dzień złożenia wniosku pozostawała ona nadal w zatrudnieniu, które od dnia 1 września 2014r. podjęła ponownie u dotychczasowego pracodawcy. Jako podstawę prawną rozwiązania stosunku pracy z dniem 31 sierpnia 2014r. w świadectwie pracy błędnie podano uchylony na dzień rozwiązania stosunku pracy art. 23 ust. 1 pkt 4 KN.

Pismem z dnia 15 września 2014r. skarżąca ponownie wniosła do organu rentowego o wypłatę emerytury w związku z ustaniem zatrudnienia. Wnioskodawczyni dołączyła do wniosku świadectwo pracy z dnia 12 września 2014r., z którego wynikało, że była zatrudniona w Zespole Szkół – (...) w G.-W. na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 września 2014r. do dnia 12 września 2014r., a stosunek pracy ustał na podstawie art. 27 ust. 4 KN, przy czym należy zaznaczyć, że w Karcie Nauczyciela nie ma art. 27 ust. 4.

W dniu 17 września 2014r. pracodawca ubezpieczonej przekazał skorygowane świadectwa pracy, z których wynikało, że rozwiązanie umowy o pracę z dniem 31 sierpnia 2014r. nastąpiło na podstawie art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela - na mocy porozumienia stron, a rozwiązanie umowy o pracę z dniem 12 września 2014r. nastąpiło na podstawie art. 30§1 pkt 1 Kodeksu pracy - na mocy porozumienia stron na wniosek nauczyciela. Wnioskodawczyni nadal pozostaje w zatrudnieniu, gdyż od dnia 17 września 2014r. ponownie została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek Zespół Szkół w G.-W..

W oparciu o powyższe ustalenia pozwany wydał zaskarżoną decyzję z dnia 17 października 2014r. (datę decyzji sprostowano postanowieniem z dnia 31 października 2014r.).

(bezsporne, ponadto wnioski, świadectwa pracy i decyzje w aktach pozwanego)

Skarżąca nie zgodziła się z decyzją organu rentowego, do odwołania dołączając m.in. kserokopię świadectwa pracy za okres do dnia 31 sierpnia 2014r., wystawionego w dniu 23 października 2014r., z którego wynika, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 KN na wniosek nauczyciela. Dopiero na rozprawie w dniu 29 grudnia 2014r. ubezpieczona okazała oryginał tego dokumentu, zaopatrzonego w nieczytelny na kserokopii nagłówek „Sprostowanie”.

(bezsporne, ponadto kserokopia i odpis świadectwa pracy k.13 i 27)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione w świetle sprostowanego świadectwa pracy, wystawionego w dniu 23 października 2014r., okazanego na rozprawie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że stan faktyczny sprawy był bezsporny. W szczególności po okazaniu świadectwa pracy z dnia 23 października 2014r. pozwany nie kwestionował, że stosunek pracy skarżącej został rozwiązany na jej wniosek z upływem dnia 31 sierpnia 2014r. na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 KN. Ponadto nie było sporu co do tego, że w dniu 31 sierpnia 2014r. wnioskodawczyni legitymowała się okresem zatrudnienia nie krótszym, niż trzydziestoletni i wymaganym okresem 20 lat pracy nauczycielskiej.

Co do podstawy prawnej należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 47 ustawy emerytalnej odrębne przepisy określają zasady przechodzenia na emeryturę, bez względu na wiek, nauczycieli urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r., do której to grupy należy skarżąca.

Stosownie do art. 88 ust. 1, ust. 1a, ust. 1b oraz ust. 2a KN nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególным charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat

wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę. Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1 KN, tj. całkowitej lub

częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole. Bezspornie okoliczności określone w art. 20 ust. 1 KN w rozpatrywanej sprawie nie zachodziły, konieczne więc było wykazanie, że stosunek pracy został rozwiązany na wniosek skarżącej. Należy bowiem zgodzić się z pozwanym, że nauczyciel spełniający przesłanki wymienione w art. 88 KN nie staje się emerytem z mocy samego prawa, lecz w konsekwencji własnego działania, poprzez wyrażenie woli przejścia na emeryturę, polegające na złożeniu stosownego wniosku w organie rentowym i rozwiązanie stosunku pracy, na co wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 2010r. w sprawie II UK 108/10 (Lex nr 688682).

Trzeba wobec tego wyjaśnić, że Karta Nauczyciela w art. 23 w sposób autonomiczny określa warunki rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem mianowanym. Rozwiązanie stosunku pracy w trybie art. 23 ust. 1 pkt 1 KN (na wniosek nauczyciela) następuje stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 KN z końcem roku szkolnego, po uprzednim złożeniu przez nauczyciela trzymiesięcznego wypowiedzenia. Zaistnienie takiej sytuacji zostało wykazane sprostowanym świadectwem pracy z dnia 23 października 2014r. Wcześniej składane świadectwa pracy, które dotyczyły stosunku pracy rozwiązanego z upływem dnia 31 sierpnia 2014r., zawierały wadliwe określenie podstawy prawnej tego rozwiązania, a przede wszystkim nie wskazywały, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na wniosek ubezpieczonej.

Bez znaczenia było to, że od dnia 1 września 2014r. skarżąca nawiązała kolejny stosunek pracy i zatrudniona jest również obecnie. Art. 88 KN nie statuuje wymogu niepozostawiania przez nauczyciela wnoszącego o emeryturę w żadnym stosunku pracy, a tylko rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy (wszystkich, jeśli było ich jednocześnie więcej). Kwestię tę wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 16 czerwca 2009r. w sprawie I UK 5/09 – „prawo do emerytury na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z 1982r. - Karta Nauczyciela, nauczyciel nabywa po rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli do tego momentu posiadał wystarczający szczególny staż nauczycielski oraz dalszy ogólny. Prawo do emerytury powstaje po spełnieniu wszystkich warunków (art. 88 ust. 1 KN w związku z art. 100 ustawy z 1998r. o emeryturach i rentach z FUS i art. 86 KN). Warunek aby zainteresowany nie pozostawał w zatrudnieniu, a tym bardziej jako nauczyciel, nie ma prawnego uzasadnienia, gdyż nie ma dla niego normy w przepisie art. 88 ust. 1" oraz z dnia 25 czerwca 2009r. w sprawie I UK 16/09 – "Okoliczność, że po rozwiązaniu stosunku pracy, za to w dacie złożenia wniosku o emeryturę, wnioskodawca wykonuje pracę nauczycielską na podstawie kolejnego stosunku pracy, nie wpływa na możliwość nabycia przez niego uprawnień emerytalnych na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z 1982 r. - Karta Nauczyciela", z którymi to poglądami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Z uwagi na to, że odwołanie okazało się uzasadnione w świetle wykazania prawidłowego rozwiązania stosunku pracy z upływem dnia 31 sierpnia 2014r., odnoszenie się do wniosku ewentualnego, tj. o przyznanie emerytury od dnia 13 września 2014r., było zbędne.

Ponieważ na etapie procesu wykazano, że ubezpieczona spełnia wszystkie wymagane łącznie przesłanki nabycia wnioskowanego prawa, na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc w związku z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej zaskarżoną decyzję zmieniono i przyznano skarżącej prawo do emerytury od dnia 1 września 2014r. (pkt I. wyroku), tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek z dnia 15 września 2014r. k.46 pliku emerytalnego. Należy zaznaczyć, że we wniosku tym skarżąca ponownie wniosła do organu rentowego o wypłatę emerytury z uwagi na ustanie zatrudnienia, a więc wyraźnie odnosiła się do stanowiska pozwanego z decyzji z dnia 9 września 2014r., w której jako podstawę odmowy przyznania emerytury wskazuje się tylko nieznanymi przepisami wymóg niepozostawiania przez ubezpieczoną w kolejnym stosunku pracy, przekraczającym wymiar 1/2 etatu. Wobec tego nie może być wątpliwości, że pismo to stanowiło kolejny wniosek o emeryturę od dnia 1 września 2014r., a stąd, że obowiązkiem organu rentowego było rozpoznanie w zaskarżonej decyzji wniosku z dnia 15 września 2014r. w oparciu o ocenę całokształtu okoliczności sprawy, tj. z dokonaniem ponownej oceny, czy ubezpieczonej przysługuje prawo do emerytury z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy z upływem dnia 31 sierpnia 2014r.

Okoliczność wykazania zasadności wniosku emeryturę dopiero przed Sądem skutkowało orzeczeniem na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej a contrario, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II. wyroku).